

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A kormány és a drágaság.

Debreczen, aug. 7.

Nagy volt eddig is a panasz a váratlanul reánk szakadt nagy drágaság miatt; pedig minden jel arra mutat, hogy a drágaság még csak ezután kezdődik. Országszerte gyenge a termés eredménye és még ott is, ahol elég kiélegetőnek mutatkozott a cséplés eredménye, ott is alább szállította a reményeket. De ez nem egyedüli baj. Tetézi még a helyzet bizonytalanságát az is, hogy a sokáig tartott szárazság eredményeképp nincs takarmány, tehát a kisgazda, kinek nincs elég pénze a drága takarmány megszerzésére, kénytelen eladni marháját, esetleg vesztegre is.

Most három éve is így kezdődött a drágaság. Akkor is a takarmány hiánya okozta, hogy a gazdák eladták kénytelenségből a jószágait. Eleinte a borjuhussal kezdődött; a gazda nem volt képes felnevelni a jövődekmarhát, tehát eladta azt. Aztán lassankint a hizott marha ára is drágább lett, mignem a hus drágaságát követte a többi élelmiszer indokolatlan áremelkedése. S bár azóta leszállt ismét a lásbasjószág ára, a hus a piacon csak olyan drága, mint eddig volt.

Most ugyanerre a procedurára van kilátásunk. A rossz termés, a takarmány hiánya azt fogja eredményezni, hogy a megélhetés még drágább, sőt hihetetlen drága lesz. Szinte félve gondolunk a bekövetkező télre és a tavaszra, melyek egész meztelenségében mutogatják majd a nyomoruságunkat. Csak az a kérdés, meddig mehetünk ez általános drágaság terén. Mi és mindazok, kik kész fizetésből élnek, kik tehát drágább megélhetésünk árát nem háríthatjuk át a fogyasztókra, mi azt hisszük, hogy már elérkeztünk a végső határhoz; pedig csaldás érbennünket, mert a nehezebb napok csak ezután következnek. De az államnak, a mindenható államnak most már igazán tennie kell valamit.

A drágaságot az állam sem szüntetheti meg; de mérsékelheti azt a maga hatalmával.

Az ősz folyamán a kormány meg-

kérdezte az összes törvényhatóságokat a drágaság okai felől. Akkor azt hittük, hogy a kormány azért gyűjti össze az adatokat, mert törvényes intézkedésekkel akarja szabályozni az élelmiszerek elárúsításának kérdését. Azóta azonban nem történt e tekintetben ugyszólván semmi.

A kormánynak kötelessége, hogy egy keveset törődjék az emberek megélhetésével is. Ez ma bizonyára a leg-sürgősebb kérdés.

Vádak Debreczen ellen.

A vízvezetési tervek miatt.

Mikor a város „potyázik.”

Kétségtelen dolog, hogy a modern, az új Debreczen története attól az időponttól fog datálódni, mikor a vízvezeték, a csatornázás és a villamos-világítás készszen lesz. Ez a három nagy alkotás fogja e várost bevezetni a modern, haladó városok sorába, amelyek mögött most olyan nagyon, de nagyon elmaradva kulogunk.

Csak természetes, hogy a on óriási áldozatok fejében, melyeket ez új létesítmények megkövetelnek, a város minden polgára elvárja, hogy amennyire csak lehet, tökéletesek legyenek ez intézmények. Ez a feltét gond legyen a magyarázója azon nagyfokú érzékenységünknek, melynél fogva minden olyan legkisebb dologra is erősebben reagálunk, amely ezen városunk történetében korszakalkotó művekre vonatkozik, vagy azokkal csak némileg is kapcsolatban van.

Debreczen város vízvezetési tervével kapcsolatban tegnap a *Műszaki Világ* című fővárosi köznyomatos szaklapban éles hangú cikk jelent meg Debreczen ellen. A cikket egész terjedelmében itt közöljük:

Debreczen most a város vízvezetési terveit a földmívelésügyi minisztérium közegészségügyi műszaki hivatalával akarja megcsináltatni — potyára!

A közegészségügyi műszaki hivatal, mint országos közhivatal, tudvalevőleg az ország közpénzeiből tartják fenn, amelyekhez például Árva vármegye közönsége is hozzájárul; azon vármegye, amelynek népe megélhetés híján Amerikába vándorol. Ilyen megyéje több is van az ország-

nak. És ezen nyomoruságos vármegyék pénzbeli hozzájárulásával fenntartott közhivataltól akarja a milliomos Debreczen város vízvezetési terveit venni, csak azért, mert itt potyára kapná azokat,

Valóban épületes jelenség és jellemző ez a civis felfogásra nézve.

Pedig a vízvezetési tervek illetén való beszerzése a város szempontjából is igen hátrányos, mert azokat a hivatal bürokratikus alapon készítené, amikor a sor rákerül, nem pedig úgy, mint a pártatlan gyakorlati szakember.

Temesvár városa is ilyen úton haladt vízvezetési tervezésének kezdetén, de csakhamar átlátta, hogy nem hozzá méltó a *smucigoskodás* és — eldobva magától a *közegészségügyi műszaki hivatal ingyen segédkezesét* — meghívta Kajlinger Mihályt, Budapest székesfőváros vízvezetékének igazgatóját szakértőül — fizetvén neki napi 200 korona honoráriumot, a napi kiadásokon kívül. És Temesvárnak lesz is jó vízvezetése. *Debreczennek azonban, ha a megkezdett nyomon halad — soha!*

És amellett, hogy a hivatalos terv készítés a debreczeni vízvezeték ügyét beláthatatlan időnkig elfogja huzni, kiemelendők tartjuk, hogy a közegészségügyi műszaki hivatal is fel szokta számítani a tervezésre költött kiadásokat

A debreczeni sajtó feladata lesz a mai infekciós világban elkerülhetetlen vízvezetési ügy kérdésével kritikai alapon foglalkozni, mert a civis urak — úgy látszik — szeretnek a sötétségben tapogatózni — *egy kis potya tervezés erejéig*, ami pedig — mint a fentebbiekben kifejtettük — se nem szép, se nem okos dolog.

Amint e cikkből látható, a kérdés elég fontos reánk nézve a tekintetben, hogy a szaklap vádjával foglalkozzunk. Mi az ügyet távolról sem abból a szempontból nézzük, hogy gavalléria-e, vagy sem a gazdag Debreczennek a közegészségügyi műszaki hivatalhoz fordulni a vízvezetési tervek ingyenes elkészíttetése végett, mert a város vagyonával való okatlan gazdálkodásnak a legnagyobb ellensége vagyunk, hanem abból a szempontból tekintjük a dolgot, hogy kárára lesz-e a vízvezetékünknek ez a spórolás, vagy sem.

El kell ismernünk, hogy a *Műszaki Világ*-nak van valami igaza. Mert ha azt nem is lehet állítani, hogy a műszaki hivatal által bürokratikus módon elkészítendő vízvezetési terv hibás lehet, arra mindenesetre el lehetünk készülvé, hogy a hivatal részéről a tervek *elkészítése ké-sedelmet szenvedhet*, kivált ha a köz-

Matild crém,

kenőcs, szappan. Matild széplítő szereknak párja nincs, leveszik a legvastagabb szeplőt, máj-foltot, vimedlét, vagy bármilyen bőrszűnítő dolgot. A Matild crém teljesen zsirtalan, puder alá nappali használatra remek ráncszedő, 5 perc alatt fehérit, a kéz bőrének is utólrhetetlen fehéritője, finomítója. Aritalmas anyagot, higanyt, ólmot nem tartalmaz. — Készíti **Kun István gyógyszerész Debreczenben.** Főraktár **Tóth Béla** gyógyszerész, Tiszapalota. Kapható még az ország minden gyógyszerésztárában. — Ha nem használ, árát visszaadom.

egészségügyi műszaki hivatal el lesz halmozva munkával, ami igen gyakori eset.

De mindezekről eltekintve, bizonyosra vesszük, hogy Debreczen vizvezetékének csak előnyére fog szolgálni, ha a vizvezetési terveket a leghozzaértőbb egjénekkel készítetteti el a város, nem nézve azt, hogy néhány ezer koronát megspórolhat-e ezen a százezrekbe kerülő nagy művön.

Magyar nyelv a diplomáciában.

Pecsétnyomók mint közjogi tényezők.

A külügyminiszter nyitása.

Aehrenthál báró közös külügyminiszter rendeletet bocsátott ki külföldi képviselőinkhez, melyben utasítja ezeket, hogy Horvát Szlavonország kivételével, a magyar állam területéről jövő hivatalos és nem hivatalos megkeresésekre magyarul válaszoljanak. A külügyminiszter fontos rendeletének főbb támaszai a következők:

A magyarországi felektől magyar nyelven küldött megkeresésekre, amennyiben nem hivatalos, hanem csak félhivatalos elintézését kívánják és amennyiben az illető hatóságnál van legalább egy magyarul is tudó főtisztviselő, az akta elintézésének magyar nyelven kell történnie és csupán néhány szóval kell röviden az elintézés módját németül is följegyezni, a hivatal levéltára számára. A hitelesítések, láttamozások és utlevelek a lehetőségig mindenütt magyar nyelven állítandók ki a magyar felek részére.

A hivatalos levelezés tekintetében a követségeket és konzulságokat a következő négy osztályba sorozza a külügyminiszter:

1 Ahol a hivatal feje magyarul tud és még egy magyarul tudó tisztviselő van kivülről, ott az elintézés és a válaszadás magyarul történik és a levéltár számára az elintézésről és a válaszról német fordítást készítenek.

2 Ahol csak a hivatalfő tud magyarul, ott a levelezés lehetőleg magyar lesz, de meg van engedve a német nyelv használata is.

3 Ahol a hivatalfő nem tud magyarul, de van legalább egy magyarul értő tisztviselő, ott a magyar megkeresést németül intézik el, de a német szöveghez mellékelik annak magyar fordítását is.

4. Ahol sem a hivatalfő, sem a tisztviselők közül senki sem tud magyarul, ott a magyar megkeresést németül intézik el, de a választ nem a megkereső félnek, hanem az illetékes magyar minisztériumnak küldik el, mely a fordításról azután gondoskodni fog.

A követségi és konzulsági hivatalok pecsétnyomóin az eddigi német szöveg mellett a magyar is mindenütt alkalmazandó. De mint a rendelet mondja, nehogy ez a reform az államnak nagyon sokba kerüljön, (pedig csak néhány száz pecsétnyomóról van szó, ami legfeljebb pár ezer koronába kerül) a kétnyelvű, német-magyar szövegű pecsétnyomókat csak fokozatosan fogják beszerezni, amikor majd a mai német, közjogellenes pecsétnyomók elkopnak.

A hivatalos irat k nyomtatott fölratai ezenkívül kétnyelvűek, magyar és német nyelvűek lesznek, de a német-magyar nyelv helyett meg van engedve a francia, angol, spanyol stb nyelv használata is. Gummibélyegzőket ezután csakis német és magyar szövegűeket szabad használni. Az épületek és ajtók fölratai ezenkívül nem csupán német, hanem német és magyar nyelvűek lesznek.

Három nap.

Irta: Luigi Barzini.

— Jobban vagyok, doktor ur? — kérdezte aggódva a beteg a hosszú orvosi vizsgálat után.

Néma csönd volt a felelet. A két orvos összenézett nem felelt, a kórházi szobában egy sötét tragédia bontogatta szárnyait. Ez a jelenet a newyorki Pasteur-intézet egy betegszobájában történt, abban a hatalmas épületben, melyet borzalommal néznek a járókelők, s melynek szomorú foglyai sóhajok és könyek között várják a szabadulást — az életet.

— Tehát, hogy vagyok? — ismétli a beteg, szemében állapotja biztos tudatával. Tudni akarom a valót!

— Mr. Marsch, -- feleli az orvos halálsápadtan — önnek joga van megtudni az igazságot. Későn jött. Nem tehetünk semmit. Bátorság.

— Meg kell halnom?

— A tudomány nem segíthet!

— Van időm még rendezni ügyemet?

— Ha siet.

— Hány napom van?

— Három.

— Köszönöm.

Az ítélet ki volt mondva. Változha-

tatlan ítélet, melynél szigorubbat földi bíró nem mondhat. Mr. William H. Marsch, a Standard Meteor Company igazgatója, többszörös milliomos, élete virágában már csak három napot mondhatott magának. A kórház terem hősiessége nagyobb a csatátér bátorságánál: fagyos, rideg, tiszta bátorság, mit nem édesít meg a dicsőség méze.

Mr. Marsch kocsijába szállott s vizszatért palotájába. A százezernyi nép szerte az utcákon, mely sietett élni, dolgozni, örülni, szeretni, nem is sejtette, hogy ez a kocsi, a milliomos kocsija egy halni indulót visz, nem is sejtette, hogy a kocsi öle egy szörnyű tragédiát zár magába.

Mr. Marsch irodájában ült. Számadásait rendezte. Tartozásait lebonyolította, utasítást adott a követelések rendezésére. Chequejeit összeállította, végrendelkezett. Ügynökeit ellátta utasításokkal, a börzére rendeletet küldött s üzletfeleinek bejelentette halálát, — mintha egy kerti ünnepélyt jelentett volna be. Ejjel és nappal dolgozott, minden írás és számla arcába vigyorgott: ha el nem intézel három nap alatt — a földi életben többé el nem fogsz intézni.

Nem hallhatott meg nyugalomban.

A napidíjasok és a fizetésrendezés.

Memorandum a törvényhatósági bizottsághoz.

A szervezőbizottság a mozgalom mellett.

A városnál alkalmazott napidíjasok már több ízben kopogtattak a különböző bizottságoknál és a tanácsnál, hogy nyomorúságos helyzetükön valamiképpen segítsenek. Még eddig azonban hiába kopogtattak, mert mindenünnen azt a választ kapták, hogy majd a fizetésrendezés végleges megoldásánál fogják meghányi-vetni a kérelmüket és jóakarattal fognak majd segíteni rajtuk.

Most, hogy a szervező-bizottság komolyan hozzáfogott a fizetésrendezéshez, a városi napidíjasok szomorúan tapasztalták, hogy a kinyomtatott javaslatokban a róli: sehol sincs szó — és attól félnek, hogy míg a tisztviselők megkapják a fizetésjavítást, ők, a munka névtelenjei, továbbra is úgy fognak tengődni 2 koronás, 2 korona 40 filléres napidíjaikból, mint eddig.

A napidíjasok ezért újra kopogtatnak a szervezőbizottságnál és a törvényhatósági bizottságnál. Memorandumot készítettek, melyben hivatkozva nyomorúságos anyagi helyzetükre, azt kérik, hogy olyan fizetést adjanak nekik, amelyből biztosíthatják tisztességes megélhetésüket.

A napidíjasok kérelme kétségtelenül jogos, annak teljesítése elől nem zárkozhatik el sem a szervezőbizottság, sem a törvényhatósági bizottság Ugy tudjuk, a szervezőbizottság a napidíjasok napidíjait is szándékszik felemelni és pedig oly mértékben, hogy azokból a szerencsétlen szellemi proletárok tisztességesen ekszisztálhassanak.

Rengeteg vagyona megengedte volna, de az amerikai kereskedő ember lelke nem: minden üzletet becsülettel kell lebonyolítani. Utolsó percéig ott kell állania üzletének élén, mint a hajó-parancsnoknak a hajóhídon. Ez az amerikai szellem. És ez nagyszerű.

Felesége, gyermeke nem tudnak a tragédiáról semmit. Nem ölhelheti, nem csókolhatja őket bucsuzól — mert a halálos vészt oltaná beléjük. Nem ülhet utoljára velük a családi ebédlő asztalhoz, mert ő magában hordja a pusztulás osztráját. Szőke kis gyermekét, lelke felét, élete örömét nem ragadhatja keblére, hogy csókot nyomjon a rózsás arccsókára, a karcu nő derekát nem vonhatja magához, hogy utoljára szívia magába a mélységes szerelem minden bűbáját...

Ott áll utolsó percéig íróasztala s telefonja között, minden perc, mely leperreg a homok órán, közelebb hozza a véget. Cyrano de Bergerac, amint kivont karddal kezében hal meg a sárguló plátánok alatt, nem poétikusabb, nem esodálatra méltóbb, mint Mr. Marsch, százmillió dollár ura, amint várja hideg fövel a halált irodájában, számlái között...

Harmadnap Mr. Marsch halott volt.

Helyszüke miatt

Raktáron levő óriási választéku szőnyeg, oslpke és szövet, függöny valamint vászon, schiffon és canavászokat végszámra ugyszintén asztalneműek rendkívül olcsó szabott árakban kaphatók Klein Ignác női divat üzletében Piacz-utca 24. sz. ←

Ujból az osztrák politika.

Megbénítja az nyugati kivitel.

A magyar kormány retorziója.

Magyarország és Ausztria között a gazdasági harcnak egy figyelemreméltó neme kezdődik, amely csak most pattant ki a maga veszélyes mivoltában s amely arra a nagy kötelességre szólítja a magyar kormányt, hogy legyen résen és védje meg mindenképpen a maga nagy érdekeit az osztrák ravaszsággal, fondortos politikájával szemben. Ausztria ugyanis most arra törekszik, hogy Magyarország mezőgazdasági kivitelét a nyugaton megbénítse, sőt egyenesen tönkre tegye. A magyar kormány mindjárt válaszolt is erre, azzal az agresszív intézkedéssel, hogy viszont az osztrákoktól elzárja a Balkánt.

A két állam között megindult gazdasági harc az új kiegyezés 10 ik pontjában gyökeredzik, amely teljes szabadságot nyújt a vasuti tarifa terén, nemesak egymással, de tranzit forgalomban is. A nyugati kivitelre, mindeztideig szerződése volt Magyarországnak, de az új kiegyezés folytán ez alól fölmentve érezte magát Ausztria és augusztus elseje óta a vasuti tarifa-szabadság alapján a magyar nyugati kivitelnek megbénítására törekszik.

Nagyon természetes, hogy ezzel a játszmával szemben a magyar kormány sem maradt adós és az új tarifát az osztrákoknak 25—30 százalékkal emelte s ezzel ugyan csak megnehezítette Ausztria kivitelét a Balkánra. Veszteségünk azért mégis lesz. Mert amíg az osztrákok ezt a csalafinta politikájukat már augusztus elejétől gyakorolhatják, addig a magyar kormány csak január elsejétől élhet a tarifális retorzióval.

A „joghallgató” bodnársegéd.

Rejtélyes takarékpénztári könyvek.

Egy veszedelmes szélhámos letartóztatása.

A debreczeni rendőrség bevett szokásához híven a mostani vásárok előtt és ideje alatt is folytonosan razzitát tart a város zughelyein, búvóhelyül alkalmas szállodáiban és a kutatások meg is hozták a maguk gyümölcsét. A mai nap folyamán körülbelül husz gyanus alakot és zsebmetszőt fogott el a rendőrség, úgy, hogy a fogházba raktározottak száma már meghaladja a negyvennégyet.

Az elfogott züllött emberek között a mai napon letartóztatott a rendőrség egy jobb ruhába öltözött fiatalembert is, aki letartóztatása pillanatában nyugodtan aludt a Csokonai-kert egyik lőcáján. A rendőr

azonban, akinek gyanus volt a szunyadó idegen, felköltötte kedélyes déli álmából s miután magát kellőleg igazolni nem tudta, bekísérte a büntügyi osztályra.

Itt Orosz László rendőrfogalmazó vette vallatóra a bekísért alakot, aki előbb Demjén Endre joghallgatónak mondta magát és csak a későbbi vallatás során ismerte be, hogy tulajdonképpen és valódi neve Silay János és foglalkozására nézve bodnár segéd. Ezek után Orosz László rendőrfogalmazó mindjárt tisztában volt vele, hogy itt egy nagystilű szélhámmal áll szemben. Rögtön elrendelte a megmotoztatását, amely alkalommal takarékpénztári könyveket találtak nála: az egyik 1500 koronáról szólt az aradi takarékpénztár által kiállítva és a másik postatakarékpénztári könyv volt 1000 koronáról. Mindkét könyv Demjén Endre nevére volt kiállítva.

A kihallgatást eszközölő fogalmazónak a könyvek eredetére nézve azt vallotta Silay János, hogy azokat találta, majd oda módosította vallomását, hogy kapta a könyveket. Ez természetesen még gyanusabbá tette Silay János helyzetét és Orosz László rendőrfogalmazó lecsukatta a szélhámost s a könyvek eredetére nézve sürgönyöket menesztett Budapestre, Szegedre, Aradra, Temesvárra, Szolnokra, Miskolcra, Szatmárra, és Kolozsvárra. — Azt hiszi a rendőrség, hogy az elfogott ember, egy nagyobb stilű szélhámos lehet.

Zeppelin katasztrófája.

Mi okozta a robbanást?

Bülów kancellár távirata.

Zeppelin kormányozható léghajójának pusztulása után, most megindulnak a kombinációk, hogy miként is történt a katasztrófa. Hires tudósok, szakemberek azt állítják, hogy szakértőkezek tudatosan idézték elő a szerencsétlenséget.

Többen azt vallják, hogy a légköri villamosság emésztette föl a híres ballont. Zeppelin azonban nem sopánkodik, hanem máris munkához fogott, hogy második modelljét mihamarabb elkészítse. A Zeppelin ügyével kapcsolatos eseményekről különben az alábbi tudósítások szólnak:

Friedrichshofen, augusztus 7. Zeppelin gróf Bülów birodalmi kancellártól a következő táviratot kapta:

— Épp most értesültem az Ön léghajójának megsemmisüléséről, de Önt az a csapás nem fogja elbátortalanítani. A tapasztalat, amelyet ennél a szerencsétlenségénél szerzett, közelebb fogja Önt vinni céljához. Én az Ön munkáját teljes szívemből támogatni fogom.

Bülów.

Berlin, augusztus 7. Az Aerepresco-Corresp nek jelentik:

A szerencsétlenség, mely Zeppelin léghajóját érte és évekig tartó fáradozásainak gyümölcsét egyetlen pillanatban meg-

semmisítette, azt a gyanút kelti, hogy a katasztrófa előkészített merényletnek a következménye volt.

Akinek volt alkalma a Zeppelin-féle léghajó bonyolult gépezetét beletekinteni, annak okvetlenül arra a meggyőződésre kell jutni, hogy a motor gyűjtőkészülékével könnyelmű játékot űztek és az idézte elő a katasztrófát.

Zeppelinen már a legesekélyebb nyoma sem látszik a levertségnek. A gróf állandóan jókedvű és élénken társalog környezetével. Megint serényen dolgozik. Legelőször is a II. számú modelljét akarja újból elkészíteni, hogy azzal kísérleteit tovább folytassa.

Porosz léghajósok Nyiregyházán.

Levél 3400 méter magasból.

Katonatisztek és tanárok légi útja.

A derék nyiregyháziak bizonyára sokak előtt irigyelt emberek. Ha nem is lehetett olyan világ-eseményben részük, hogy egy eleven kormányozható léghajóban gyönyörködjenek, annyi dicsőség még is kijutott nekik, hogy egy, a kedvező szél által kormányzott léghajó tett látogatást náluk.

Szibériai katonatisztek és egyetemi tanárok Boroszlóból egy hatalmas sárga színű ballodon indultak vakmerő légi utra s miután a Kárpátokon Kassa vidékén szerencsésen átszelték a levegőt, Nyiregyházát szemelték ki utolsó stációnak s a nyiregyháziak nem kis öröme, ott le is ereszkedtek.

Nyiregyházi tudósítónk a léghajó-utjáról a következőket jelentik:

Tegnap délután egy órakor egy nagy léghajó szállt le Károlyi gróf pilisi birtokán. A léghajó utasai dr. G. Kunike, dr. Georg, Horn, Vorne és Wolff boroszlói egyetemi tanárok voltak, kik kedden indultak el. Utjuk a Kárpátokon keresztül vezetett és Kassán egyszer leszálltak. Wagenhuber tisztartó megvendégelte a léghajó utasait, kik jól kipihenve magukat, vasuton visszautaztak hazájukba.

Ez a boroszlói léghajó különben előzőleg Sátoraljajhely fölött is járt s Károlyfalva környékén érdekes, kedves kis epizód játszódott le. A 3400 méter magasból egy kis levélke hullott alá s a légi utasok Boroszlóba kérik azt eljuttatni. Sátoraljajhelyi tudósítónk különben a következőket jelenti a léghajó utjáról.

Tegnap reggel nyolc órakor hatalmas léghajó jelent meg a város felett. A Magas-hegy mögül került elő s lassan délkelet felé vette útját. Mikor a város közepe felett volt a sárga színű léggömb, fehér kosárban egyenruhás alakokat láttak azok, akik látesővel kísérték röplését. A

Nem muszáj venni! Tessék megtekinteni! Minden ami szép és divatos, milyen árban kapható a:

Kékre festett kirakatkánál!

Gyönyörű színes selyem blouzek 2.25-től. Fekete és divat ernyők 93-tól. Csapke kelmék — Tüll, Gipüre és Valentine 47-től. Francia delain 64-től. Madeira hímzések 28-tól. Férfi és fiu ingek 85-től. Óriási választék paplanokban!

Molnár V. J. és Társa fiókja.

Vigyázz! Kékre festett kirakat, Kossuth és Baththyáni utca sarok. (Szinházzal szemben.) Vigyázz!

léghajóból Károlyfalván papírszalagon levelet eresztettek le, melynek borítékján németül ez állott:

Felbontandó! Kérem, tegyék a postára. A portót megtérítjük.

A levélben levelezőlap volt, melynek címlapján ez állott:

Szerencse fel! Kürt Lujza kisasszonynak, Boroszló. Berlinből hétfőn délelőtt indultam, Sátoraljaújhelyen szerdán 7 óra 45 perckor reggel 3400 méter magasban. Dr. Steinfeld.

„Debrecen III-ik kerülete a szocialistáké!”

Irja: egy szocialista.

De azért nem egészen bizonyos.

Az aradi *Függetlenség* című lap vezető hasábjain egy magát megnevezni nem óhajtó szocialista meglehetősen éles tollal nyult bele az országos szociáldemokrata-párt kulissza dolgai közé. Azokat a rugókat, kicsinyes eszközöket érinti diszkrét, de azért szenzációsnak mondható leleplezéssel, amely a választói jog kiterjesztéseért folyó harc megótt működik s ami szerinte szégyene a szociáldemokrata pártnak.

A cikk szerint a magyarországi szociáldemokrata párt, mint politikai szervezet, teszi tönkre az országokban a szervezeti mozgalmat.

Mindezt a nagyszámban levő marakodó vezéreknél tulajdonítja, akik kevés kivétellel az egyéni ambíciók és individuális törekvéseknek rabszolgája.

Az új választási törvény alapján, írja a névtelen szocialista, eltekintve attól, hogy akár plurális lesz az, vagy sem, a párt statisztikusai, *Brentovszky Ernő*vel az elnöki székben, kiszámították, hogy az általános választói jog életbeléptetésekor nyolc-tíz biztos kerülete lesz. Ezek között ott szerepel *Debrecen harmadik kerülete*, amely a párt kombinációja szerint a szocialistáké lesz.

Hát ez mindenesetre elég merész kombináció. Tagadhatatlan, hogy Debrecen harmadik kerülete erősen szervezve van, de hogy az biztos mandátummal kecsegtesse majd valamelyik szocialista vezető embert, egyenesen kizártnak tetszik. A meghódítandó többi területeket különben így kombinálták:

Budapest VIII. kerület
IX. "
X. "
III. " (Óbuda),
Temesvár két kerülete.

Erre a csak kombinációra vett nyolctíz kerületre negyven-ötven mandátumra váró ember áll, akik közül mind egyik hivatalos népképviselőnek tartja magát.

A választási jog kiterjesztéséről való

törvény életbeléptetése előtt három hónappal — fejezi be a cikkíró — így áll a magyarországi szociáldemokrata-párt agitációs erő és erkölcsi alap dolgában. — Ilyen előkészületekkel indulnak az új élet élet ilyen eszközökkel akarják megcsinálni a demokratikus, a boldog, a népjogok fenséges erejére támaszkodó új Magyarországot.

Kis diákok és kis színésznők.

Egy 14 éves székesfehérvári diák négyezer koronát lopott édesapjától s a pénzt magához véve egy színésznővel megszökött.

Nem valami különös történet ez. Megesik évenként hasonló egynéhány és többnyire elintéződik vagy az úgynevezett családi körben, vagy, és ez már súlyosabb eset, az iskolában. A diák, főleg a vidéki diák előtt ugyanis, mint minden sejtelmességek netovábbja lebeg a „színésznő”, akiben a nőről elképzelt fogalmi legszebben megtestesülnek. Ugyan már lassankint elmaradoznak az efajta esetek, végük sohasem lesz, mert a diákok első ideáljai még sokáig a színésznők lesznek. Az oka pedig ennek kettős.

A fiut a mai korlátolt nevelési rendszerben úgy idomítják, hogy az asszonyról nyert fogalmait a házi cseleedség meg a nyilvánosan szereplő nőkről szerezzék meg, akik között első helyen áll a színésznő. A lányok, az úgynevezett urilányok, akiket a fiu néhanapján maga előtt lát, olyan megdöbbentően jól vannak nevelve, hogy kétségbeesítően merevek, s alig néhányan van elegendő jóízűség ahhoz, hogy a sablonos és velenevelt korlátolt-ságot a jóízű színével vonja be. Milyen más ehhez képest egy színésznő? Egy „nő”. Először is azért, mert uridolog, hogy az ember színésznőnek udvaroljon és az ép úgy hozzátartozik, az ember jó híréhez, mint tesztem fel a jól megkötött nyakkendő. Így fogják fel az ügyet az aristocretinek.

A diák szemében, mint említettük a színésznő a „nő”. A magyarázat nagyon egyszerű. A színésznők szabadabban, emberiebben viselkednek, mint az urilányok, velük leg alább lehet „beszélni”. És mert az urilányokat a „nyilvánosság kizárásával” nevelik, mert az életről halvány fogalmuk sincs és mert ezer és egy olyan pont van, amelyről velük nem illik beszélni, végül pedig egészen másképp kell velük viselkedni is, hát érthető, hogy a fiu kerüli őket. Nagyon fádak neki. Ez tudniillik az urilányok egyik faja.

A másik faja, a zsurlányok belátják, hogy nagyon ostoba dolog az édes mamájuk tanítása és nevelése és a saját belátásuk szerint, igyekeztek felvilágosodottan viselkedni. A siker kedvéért ezzel olyan eszközökhöz nyultak, amik azoknak a nőknek sajátjuk, akik éppen abban különböznek az urilányoktól, hogy ezekkel az eszközökkel élnek.

Ameddig olyan urilányok nem lesznek, akik éppen lányáguknak hangsúlyozásával, nem tudják a fiuk előtt az élet fölényét a festett világ előtt kifejezni, jogosult, hogy a fiuk ott igyekezzenek társaságot találni, ahol nem kell kiforgatni magukat a rendes lényükből és nem kell tettetéssel, ál-szeméremmel leplezni azt, ami természetes és emberi.

Bukott leányt szeretett.

De ez nem akart becsületes lenni.

Szerelmi dráma a fővárosban.

A fővárosban ma hajnalban olyan történet játszódott le egy Vörösmarty-utcai büntanyán, amelynek szereplői a főváros levegőjében érték meg a pusztulásra. Egy fiatal, tizenhét éves gyermekember halálosan megszeretett egy bukott leányt s mert ez inkább maradt a kényelmes mocsárban, mintsem kiment volna vele az életbe, hogy új küzdelemmel visszaszeresse a becsületét, megölte.

Papp János táviratkihordó, aki a Lilliom-utca 45. számú házában lakott al-bérletben, rövid idő óta állandó vendége volt *Pintér Mihályné*, Vörösmarty-utca 12. szám alatt levő házában. A derék, józan és becsületes életű fiu itt megismert egy *Durai Mariska* nevű huszonegy éves leányt s halálosan belészeretett. — Attól fogva minden idejét ott töltötte a büntanyán. Itt irtózatot kinokát állott ki, amikor végignézte a leány életét. Ma reggel bement a leány szobájába s kétségbeesetten könyörögni kezdett:

— Hites feleségemmé teszek — mondta neki. — Visszaadom becsületedet. Gyere el velem erről a rettenetes helyről.

Durai Mariska azonban tudni sem akart a dologról.

— Eleget dolgoztam és koplaltam eddig! — felelte. — Ha veled kimegyek, elülről kezdhetem a robotot. Eszemben sincs! Léredj utadra s ne is próbálj többet ide jönni, mert a gazda ugyanis megmondta a kapusnénak, hogy többé ne eressen be. Isten veled.

Ezzel a leány ment az ajtó felé. A legénnyel fordult egyet a világ. Tehát elutasítja az, akit imádott s akinek becsületes életéhez oda akarta kötni a maga tisztességét? Ezt már nem bírta el. A leány után ugrott, az ajtónál elérte, átkarolta s közvetlen közeléből revolveréből az arcába lőtt. A golyó a leány bal-szeme alatt ment be és életveszélyes sérüléseket ejtett rajta. A lövés zajára odarohant a mulatóhely népe s a gyilkos távirat-kihordótól elvették a revolvort. — Közben megjöttek a mentők s a leányt a Rókus-kórházba vitték. A fiut a főkapitányságra vitték, ahol *Marinovics* rendőrtanácsos letartóztatta.

MOZI! Széchenyi kávéház kerthelyiségben (Vasuttal szemben) **MOZI!**

Ma este gazdag új műsor.

Egy jó tréfa (mulatságos.)
Orosz hadtest (természetes.)
A fivérek (Megható.)

A don kozákok (eredeti felvétel.)
Az uraság cselédje (bohózat)
Finette hercegnő (rendk. érdekes, színes.)

Beléptidj nincs.

Kellemetlen idő esetén a kávéházban.

ÚJDONSÁGOK.

— **Wekerle Bécsben.** Bécsből táviratozzák, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma reggel Ischlből odaérkezett s a bankgassei magyar minisztériumban szállt meg. Délelőtt fél tíz órakor *Ottlyk Iván* földművelésügyi államtitkár látogatását fogadta, tíz órakor pedig a külügyminisztérium palotájába ment és hosszabb beszélgetést folytatott *Aehrenthal* báró közös külügyminiszterrel, aki a *Semmering*-ről jött. Más vezető államférfiakkal, akik részben távol Bécsből nyári üdülésen vannak, a miniszterelnök ezúttal tanácskozást nem tervezett. *Wekerle* Sándor a délután folyamán visszatért Budapestre.

— **Hajdúvármegye a múlt hónapban.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor ülést tart, melyen a szakreferensek a vármegye múlt havi közigazgatási állapotáról számolnak be.

— **A finn női képviselők üdvözlése.** Abból az alkalomból, hogy újabban 25 nőt választottak meg Finnországban képviselőnek, a Feministák Egyesülete szívélyes hangú átiratban üdvözölte a finn asszonyokat, akik meleghangú levélben köszönik meg e figyelmet. A köszönő levél azt a reményét fejezi ki, hogy a magyar férfiak hamarosan követni fogják majd a finn férfiak dícsőséges példáját és hogy amikor a választójogot demokratikus alapra helyezik, nem feledkeznek majd meg asszonyaikról, akik a gond és a bánat napjaiban is hűséges társaik, úgy hogy a jogkiterjesztés napjaiban is megérdemlik részüket.

— **Egy szabadságharcos lelkész halála.** Ma délelőtt egy öreg 74 éves ember halt meg Debreczenben: *Boruss Lajos*, a közeli Tiszalökrenek 45 éven át volt lelkésze. Az elhunyt öreg lelképásztor részt vett annak idején a negyvennyolcadiki szabadságharcban és később az 1866-iki cuttőzzai csatában. *Boruss Lajos* holttestét ma délután vitték haza Tiszalökre, ahol a családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Motesiczky Hugó elutazása.** Tegnap reggel a kilenc órai gyorsvonattal hagyta el *Motesiczky Hugó*, a máv. budapesti igazgatóságába áthelyezett államvasuti titkár, városunkat, amelynek közel husz éven át volt közszerepében álló tagja. Barátai, kollégái, tisztelői impozáns számban jelentek meg a búcsúzására a pályaudvaron. A távozó titkár neje és két leánya részére a távozó titkár által vezetett osztály tisztviselői nevében egy küldöttség gyönyörű csokrokat nyújtott át. A búcsú meleg és nagyon megható volt. Minden szem könnyes volt az elérzékenyüléstől, mikor fölhangzott a jel és megindult a vonat. *Motesiczky Hugó* nehezen pótolható alakja volt Debreczen vasutas társadalmának, széles tudásánál és páratlan nemes szívűségénél fogva. Érdekes és fölemelő látvány volt, hogy a szolgáltatásban nem álló altisztek és munkások is milyen szeretettel, megilletődéssel tolongtak a *Motesiczky* családot elragadó vonatot széles gyűrűben körülvéve tömegében.

— **Wanderbilt Gladys a tüdőbetegeknek.** *Tátralomnicból* táviratozzák: *Széchenyi* László grófné

Wanderbilt Gladys három millió koronát ajánlott föl a budapesti Erzsébet szanatórium javára. Ehhez a nagyszerű fejedelmi adományhoz az állam még egy millióval járul hozzá s így négy millió jut a tüdőbetegek istápolására.

— **Egy tisztviselő jubileuma.** Meleg, családias jellegű ünnepély folyt le ma este Debreczen egyik legnagyobb ipartelepén, az *István-gőzmalomban*. *Rénes Károly* tisztviselőt ünnepelték kartársai, aki 25 év már, hogy az *István-malom* szolgálatában áll. A malom a jubileum alkalmából *Rénest* 2000 korona készpénzzel jutalmazta meg. Az ünnepség után hankett volt.

— **Merénylet egy miniszter ellen.** Madridból táviratozzák: A belügyminisztérium egyik röviddel ezelőtt elbocsátott hivatalnok a belügyminiszterre, amidőn ez kilépett a házhól, hogy hivatalába menjen, nagy gipszdarabot dobott, amely a *minisztert lábán találta*. A merénylet letartóztatták. A miniszter sebe jelentéktelen.

— **Tandíjmentes helyek a színész iskolában.** *Solymosi Elek*, a debreczeni színész iskola igazgatója, beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben két ingyenes hely betöltésének jogát ajánlotta fel a tanácsnak összel megnyíló színésziskolájában.

— **A párisi munkásharc.** Párisból táviratozzák: A Seine-szindikátusok egyesülése közli a sajtóval, hogy tiltakozik a prefektus által a munkástözsdeiről való kizárás ügyében tett intézkedés ellen, amely a maga önkényességével még jobban meg fogja acélozni a munkás érdekközösségnek érzését. Az egyesülés másik helyiségében folytatja működését.

— **Mérnökök vándorgyűlése Debreczenben.** Érdekes kongresszuskon lesz a színhelye október hó 4-én Debreczen város közgyűlési terme, ahol a Magyar Mérnök Építész Egyesület tartja vándorgyűlését.

— **Egy város pusztulása.** Donau-Éschingenből (Baden nagyhercegség) jelentik: A várost szerdán a tűzvész teljesen elpusztította. Több mint száz ház elégett. *Több ember a lángokban veszett.* — Egy gyermek az anyja karján meghalt az ijedségtől. Az oltás vízhiány miatt nagyon nehezen ment. Nyolc órakor reggel sikerült a tüzet lokalizálni, ami különösen a bekövetkezett esőnek köszönhető.

Későbbi távirat jelentése szerint a városnak több mint a fele leégett. *Az utcákon megszenesedett állati tetemek hevernek. Egy gyermek odaégett, egy asszony és egy férfi eltünt.* A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt. Szerdán délután 2 órakor gyuladt ki egy ház és fél óra múlva már 50 ház állott lángban. A tűz oka még nincs kiderítve. A városban sötétség van, mert az elektromos vezetékek elolvadtak. Összesen 150 ház égett le 1500 ember hajléktalan.

— **A sámsoni jegyző meghalt.** *Hajdusámsomból* telefonálja tudósítónk, hogy ott ma reggel *Magyar János* aljegyző az irodájában összerogyott és nyom-

ban meghalt. Az előhívott orvos már csak a beállott halált konstatálhatta és a halál okául szívvelhűdést állapított meg. A tragikus véget ért aljegyző 46 éves volt; halála iránt az egész község részvételt van.

— **Eszterházy Pál gróf tözsde-differenciái.** A letartóztatott *Liedermann Aurél* fogvatartását tudvalevőleg a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa is elrendelte, azzal az indoklással, hogy a terheltnek — beismerése szerint — nem volt írásbeli utasítása arról, hogy a gróf azon köteleit lebonyolítsa, melyekből a 54,000 korona árukülönbözöt származott. *Liedermann* azt vitatja, hogy *Eszterházy Pál* gróf személyesen járult hozzá az üzletek veszteséggel való lebonyolításához, mert a pénzügyei akkor úgy állottak, hogy újabb fedezetet előteremteni nem tudott. Mint budapesti tudósítónk jelenti, *Gál Jenő* dr. védő beperelte a gróft a tözsdebíróság előtt annak elismerése iránt, hogy *Liedermann* hűségesen elszámolt neki s ő személyesen adott felhatalmazást az ügyletek lebonyolítására. Soron kívüli tárgyalást kért és kérte *Eszterházy Pál* gróf személyes kihallgatását ezen a tárgyaláson. A tözsde választott bírósága soron kívül ki is tüzte a tárgyalást augusztus 17-ére, amikor *Eszterházy Pál* gróf eskü alatt vallhatja, adott-e megbízást *Liedermann*nak vagy nem?

— **A városi kertész is fizetésjavítást kér.** A városi kertész kérvényt nyújtott be ma a tanácshoz, hogy tekintettel a megélhetési viszonyok nehézségére, az ő fizetését is javítsák meg. A tanács a kérelmet a szervező bizottság elé fogja utalni.

— **Bali Mihály jubilál.** Faddon jubileum van ma. A falu nevezetessége, *Bali Mihály* mesterségének, a hóhérságnak harmincas évfordulójához érkezett. Akkor történt, a maglaji vérfürdő alkalmával, Boszniában, hogy *Bali Mihály* egy terebélyes körifára kötött föl hat bűgöt. Olyan ügyesen, hogy mindenki megcsodálta, milyen hamar végzett velük. Ahogy kiszenvették, valóságos akasztófahumorrall csak ennyit mondott:

— No, most beszélhetek báránykáim!

Ez volt az első lépés a karrier felé. A mint *Kozerek* meghalt, *Kozma* főügyész *Balit* nevezte ki hóhérrá, aki azóta számos alkalommal bizonyította be azt, hogy hivott a pályájára. Hogy a mai jubileum kezei azért nem lesznek különösen bőkek, mondanunk sem kell.

— **Leégett buzatermés.** *Hajdúböszörményből* jelentik: Idősebb *Papp Mihály* birtokosnak a határban fekvő nagyródi tanyáján gépelés közben 300 keresztbuzáját pusztította el a tűz. A tűz keletkezésének okát nem tudják. Azt hiszik, hogy a gépből kipattanó szikrától gyultak ki a kereszték.

— **Tolvajok a guti erdőben.** A Debreczen határában levő *guti* erdő fatermelését, mint ismeretes, az *Eisler-cég* bérlti. A cég erdészei az utóbbi időben arra a kellemetlen felfedezésre jutottak, hogy a levágott fatörzsök közül napról-napra több vész el. Megfigyelések alapján aztán sikerült megállapítani, hogy a fákat szervezett tolvajbanda hordja s e

tolvajszövetkezet tagjainak kinyomozása céljától jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást a tolvajok után.

— **Érdekes és változatos** az a sok szép kép, amely Letzter József műtermé- nek kirakataiban látható és naponta újabb felvételek kiállításával az érdeklődők szórakozásul szolgál.

— **Debreczen az iskolánővérek jubileumán.** Szép s nevezetes évforduló- nak megünneplésére készülnek most Temesvár városában. A Miaszönyunkról nevezett szegény iskolánővéreknek szól ez az ünneplés, akik immár fél évtized óta fejtik ki áldásos működésüket. A jubiláris ünnepséghez, amely ez év október havá- ban lesz, Debreczen városa is kiveszi ré- szét. A derék apácarendnek ugyanis Deb- reczenben is vannak tagjai, akik szintén részt vesznek a temesvári ünnepségen.

— **Verekedő püspökök.** Kievből táviratozzák: Az itteni missziókongresszu- son osznya összeveszés támadt orthodox és óhitű püspökök között. Huligánoknak és gazembereknek oimezték és kicsibe mult, hogy verekedés nem támadt, mely- nek csak nagynehezen tudták elejét venni.

— **Ember a csatornában** Nagy- mihályról írják, hogy egy, a kózkórház mellett lakó uriaszony két éjszakán át nem birt aludni, mert idegenszerű, fájdal- mas jékiáltások zavarták, melyeknek for- rását nem tudta kikutatni. Végre a ren- dőrséghez fordult s ez kikutatta, hogy a panaszos szó a ház mellett elvonuló es- csatornából került fel. *Feltörték a csator- nát s egy félig holt asszonyt huztak ki onnan, aki a kórházból a csatornán át akart menekülni, de hason csuszva oly keskeny helyre került, — ahonnan se visszafordulni, s előre jutni nem tudott. Két napig volt ebben az irtózatoss hely- zetben s a patkányok már a jobb lábát s a két kezét félig lerágták.* Remény- telen állapotban vitték vissza a kór- házban.

— **A Debreczen—egri törvény hatósági ut.** A debreczen—egri törvény hatósági ut kiépítésére a város pályázatot irt ki, amely ma járt le. A pályázatra 4 ajánlat érkezett be, melyet ma délelőtt bontottak fel a városházán. Az ajánlatte- vők: Bán Ernő egri, Rossi P. Lajos, Leh- mann László és Gál Sándor debreczeni vállalkozók. Az ajánlatokat az államépíté- szeti hivatal fogja felülbírálni abból a szempontból, hogy melyik a legelőnyösebb.

— **Tanuló fizetéssel felvétetik Letzter József műtermében.**

— **Gyakornokul felvétetik 16 ik életévét betöltött intelligens fiatal ember Letzter József fényképészeti és festészeti műtermében.** A szabad kézi rajzban jártassággal bíró előny- ben részesül.

— **Nagy kitüntetés** érte Kun Ist- ván gyógyszerészt a *Matild crém* közis mert gyártóját, ugyanis: Amália, Portu- gália ragyogó szépségű királynője saját- kezű aláírásával egy elismerő levelet kül- dött neki, mint ki *Cosmeticus* szareit 10 év óta használja. Az eredeti levél fény- képe a napokban elkészül s Tóth Béla gyógyszerész ur kirakataiban közszemlére lesz kitéve.

— **Mózes élete, című bibliai tör- ténét,** kerül bemutatásra a Lifka Bioskop színházában a vásártéren, ma szombat aug. 8-an este a 9 órai előadásban, és azonki- vül még a dustartalmu érdekes tanulságos és meglepő itt még nem látott teljesen új műsor. Vasárnap és hétfőn aug. 9—10 én az orsz. vásár alkalmával az előadások d. e. 9 órakor kezdődnek, és a műsor ez alkalommal változatos lesz! az esti elő- adásokon pedig a rendes hirdetett műsor kerül bemutatásra!

— **Modern Moxi az Angol ki- rályné szállodájában.** A derék szálloda tulajdonos, Kaszás János ur, aki nem te- kintve a rengeteg költségeket, a szállodát modern mintára átalakította és berendezte, ezenkívül pedig engedve a több oldalról történt kéréseknek, hogy hozasson Moxit. Ezen kéréseknek engedve, nagy anyagi áldozatok révén sikerült a híres Edison r. társasággal szerződést kötni, hogy a szállodájában moxit rendezzenek be. Hol- nap szombaton f. hó 8-ától kezdve minden nap este 9 órakor kezdődnek az előadások. Bizva a n. é. közönség b. pártfogásában, reméli, hogy továbbra is támogatni fogják. Belépti díj nincs. Kezdeté 9 órakor este. A műsor a következő: *Romeó és Julia* (dráma.) *Végzetes barát* (dráma.) *Kutya temetés* (komikus.) *Márcziusi idő* New- Yorkban. *Konservgyár* New-Yorkban. — *Holdkorosok* (komikus.) *Amerikai reklám* (komikus.) *Okos szolgál.*

REGENY-CSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

69. **Regény.**

Ezzel a cigányleány, valószínűleg, hogy minden további rábeszélési kísérlet- nek végét szakassza, felszökött ülőhelyé- ről s villámgyors futással nekiiramodott egy keskeny sziklavölgynek, melyet eddig Vilma sem vett észre.

Utánna akart kiáltani, de a leány, mintha megselytette volna, futásában hir- telen megállt, visszafordult s intett kezé- vel, hogy nem tér többé vissza semmi- esetre. A lobogó sárga szoknya még sok- szor elő-előünt a bokrok mögöl a aztán végkép elmosódott a távol haragos zöld- jében.

— Isten látja lelkemet, hogy örömet szerettem volna őt megmenteni minden fájdalomtól, sóhajtá Vilma, végtelen szom- rusággal nézve az eltűnt után. Magam is boldogtalan vagyok — de a leány szemve- dése ölműlyként nehezül szívemre.

Körütekintett, hogy el ne tévessze az irányt, merre indulnia kell hazafelé. Az a hatalmas félelem, mely azon pillanatban ébredt benne Amadeo iránt, a midőn Tarna a viragot kezébeadta kezdett lassan enyészni s Vilma ijedten vette észre, hogy egy-egy sóhaj kezdi emelni keblét, mely alig visz- szanyert nyugalmát újra elvesztéssel fenyegeti. Fejéhez kapott, mintegy remegve a gondolatoktól, melyek lopva megérintik agyát; erősen szoritotta a viragot, mely- nek hatásában feltétlenül hitt eddig s most egyszerre kétkedni kezdett, eszébe jött átél minden szenvedése s az is, hogy itt vesztegelnie mennyire veszélyes. Gyors léptekkel indult az erdő felé, melyen ok- vetlen keresztül kellett hatolnia, hogy a kaszálót elérje. Rémműlt aggodalom fogta el, mert attól kezdett félni, hogy valaki megtámadhatja. Soha életében nem bo- lyongott egyedül erdőn, hegyekben vagy mezőkön. Csak itt támadt ellenállhatlan vágya, akkor először, a mint a járatlan uton a szerencsétlen tájakra került; most már tudta, hogy a reá alkalmazott büv- szer okozta ebbeli vágyát is; most már

rettegett mindentől, a mi idegenszerű volt előtte s hitte erősen, hogy minden baj el fog mulni tőle, mihelyt az illatos sza- lagot megsemmisítheti, de lelki ismerete nem engedte, hogy ez ördögös tárgyat eldobja, hogy valaki ráakadjon s elveszítse nyugalmát általa.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz K. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1908. augusztus 6.

Készáru 10 olesóbb, határidők lanyhák.

1908. októberi buza 11.12. 13

1908. májusi buza

1909. áprilisi buza 11.50.—51

májusi rozs

1908. októberi rozs 9.22.—23

1909. áprilisi rozs 9.59.—60

októberi zab 8.17.—18

1908. májusi zab

1909. áprilisi zab

1909. májusi tengeri 7.30.—31

1908. júliusi

1908. augusztusi tengeri 7.72.—73

1908. augusztusi ropcsa

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizott szolid, gyö- nyörű szép, fekete, fehér és szines ujdön- ságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszony- nak, háll, társaságra és utcai toilletnek és blousoknak, bélések stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás melletti solid selyemsző- vetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U.18. (Svájcz.)

2 Selyemszövet-kivitel, — Kir. udv. szállítók.

Matild crém,

kenőcs, szappan.

Matild szépitő szereknek párja nincs, leve- szik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vi- medlit vagy bármiféle bőrcsuffító dolgot. A Matild crém teljesen zsirtalan puder alá nappali használatra remek ránczfedő, 5 perc alatt fehérit, a kézbornek is utólréhetetlen fehéritője, finomítója. — Artalmas anyagot, biganyt, ól- ot nem tartalmaz. — Készíti

KUN ISTVÁN gyógyszerész
Debreczenben.

Főraktár **Tóth Béla** gyógyszerészre, Tisza- palota. — Kapható még az ország minden gyógyszerésztárában.

Ha nem használ, árát visszaadom.

Meghívó.

A felszámolás alatt álló debreczeni közös konyha szövetkezet **folyó hó 17-én d. u. 3 órakor** a debreczeni kereskedelmi akadémia női kereskedelmi tanfolyam tan- termében

rendkívüli közgyűlést tart

melyre az összes tagok (a kilépettek is) ezennel meghivatnak

a felügyelő bizottság.

Tárgy: A felügyelő bizottság jelen- tése az eddig átvizsgált számadásokról és a talált szabálytalanságokról.

Jegyzet. Igen kérjük a megjelenést, mert minden tag ezáltal saját érdekét vé- delmezi meg.

Felügyelő bizottság.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építészeti és villamos-berendezési (Piacz-u. 72.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka. **Telefon 568. sz. Telefon sz. 568**

Legjobb órák, legszebb ékszerek
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
Debreczen, Piacz utca 42.

Mész
vaggonszámra a Mezőtelegdi vasutállomáson olcsó árban kapható.
Megrendelések a következő címre intézendők:
Márkus Sándor
Vércsorog, pr. Mezőtelegdi.

A Harmat Crème
arcszépítő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitessen) bőrbajokat. Kicsititja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérre simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.
Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
Készítő helye s főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
Debreczen,
Főpiac 31, a városházzal szemben.

Uj tölgyfa hordók
minden nagyságban kaphatók
Porjes Sámuelnél
Szilágy Somlyón, saját házában.

Kun sertéspara
1 doboz (2 disznónak 1 évre elég) 2 kor.
Próbálja meg 20 perccel megusza a vészt.
Non plus ultra.
Kapható:
Iósa és Ióna és Rác drogériájában Mihalovits, Tóth Béla, Murakózy, Kovács, Tóth, Grósz Nagy Ferencz, Steiner, Radákovits, Mautner, Kócián gyógyszer. uraknál.
Dicsőítő és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagyhizláló, Szűcs, Kucik G. hentes, Hyarmathy N. üvegkereskedő urak Debreczen, Szádeczky László uradalmi int. ur Boconád, (Hevesm., Lójka József urad. főtiszt, gróf Zichy Géza tételen, (Hajdu) uradalmában, Gosztanyi Kálmán urad. Pa. Alatká. Ngs. Balogh Tihamér ur Szentkozma, u. p. (B.-Ujfalu) Ngs. Csapó István ur Pa. István-telek- u. p. (Földes) Tekt. Csicseri Orosz István jegyző Mikepércs, Nagyt. Rác Lajos ref. lelkész ur Micske (Bihar) Nagyt. dr. Baltházár Dezső ref. esperes ur H.-Böszörmény Nagyt. Szűcs László ur Csátár u. p. Bihar. Tekt. Pospis Géza földbírtokos ur Pal Kettős, u. p. Mező-Sas Gróf Dégenfeld József, ur uradalmi Csomaköz Pele, Homokitag, Mélt. Elek Dezső ur Bemecser stb.

Földes Sándor
elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.
Legelőnyösebben és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.
Telefon 210. Telefon 210.

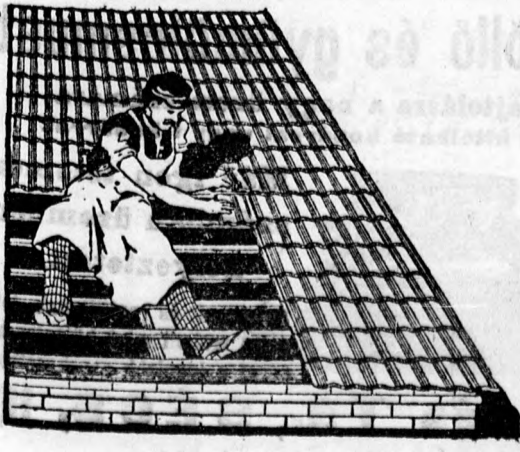
Fazekas Imre
Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselete.
Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz 567. Telefon sz. 567.
A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Bankegyesület

részvénytársaság
Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.
Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.
Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.
Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.
Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és **Vállalkozik** minden egyéb bank-ügylet kötésére is.
Az igazgatóság.

Rose Dezső
ékszerész
Debreczen, Piacz-u. 55.
(Hungária mellett.)
Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Szép a bajusz
a híres
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.
Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.
Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.
Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszerháza.
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Az építető és építő közönség
figyelmébe.
A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett
géptégla és cserépgyár
az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserépei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol mindenkor **36 koronáért** ezenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos bélyegyet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ósoka ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Figyelem!
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkateszei legelőssőbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezetéket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételvel külön ajánlat. Péterfia 76.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és cipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü ütönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csemege szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294

Tűzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható Hegedűs Emilnél Miklós-utca 7. szám.

Eladó jövedelmező sarokház, Piaczhoz közel. (Rákóczy) Meszera utca 2.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Boros hordók használt, jókarban levők kaphatók Nyugoti-utca 34.

12—14 éves fiúk felvétetnek a kiadóba.

16 családból való 3—4 gimnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Derabos-utca 54.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Egy különbejárati csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Czim a kiadóba.

Kiadó vagy eladó házak H. Böszörményben Egy 3 szobás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szoba, közel a piacozhoz Hold-utczán, — továbbá az iskola utczán, ujonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négy szögöl udvarával szabad kézből eladól vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban,

Jó munkát végző

cséplő garnitúra

azonnali cséplésre adható, hol megmondja a kiadó.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye szőnyeg és divatáruház.

Fürdő köpenyek, uszó ruhák, Gyapju és Pelusch utazó Plaidok

nagy raktára!

Legbiztosabb szépitőszker a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Agazda közönség figyelmét

felhívom

zsák és ponyva

kölosönző intézet-mre,

hol is e szakmába vágó összes áruk

a legjutányosabb árakban

beszerezhetők

Bergel Dániel

zsák és ponyva intézete

Debreczen, Piacz-utoza 66. sz.

Akár szép, akár esős idő

Ma és mindennap

modern Mozi

az Angol királyné kerthelyiségben a világhírű Edison r. társaságtól, első rendű cigány zenével.

Kezdeté 9 órákor este. Belépti díj nincs.

Legkellemebb mulatóhely családok részére.

Kifünő ételek, italok és kiszolgálatról gondoskodik

kiváló tisztelettel

Kaszás János

tulajdonos.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
Üdit, gyógyít!
Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomdára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült húutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Debreczeni főraktár Grünberger és Gülck cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Bregod 1889.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitélhető kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegeséget a legjobb szerkesztésben

MAYFARTH PH. és T.A., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések időjékorán kérotnak.